

**“ALEXANDRU IOAN CUZA” UNIVERSITY OF IAŞI
THE DOCTORAL SCHOOL of HISTORY**

DOCTORAL THESIS

**Culture and propaganda in
Romanian-Soviet relations 1945-1965**

Summary

**Doctoral supervisor,
Professor Gheorghe Iacob, PhD**

**Doctoral student,
Mihaela Botnari**

Iaşi, 2022

UNIVERSITATEA "ALEXANDRU IOAN CUZA" din IAŞI
Şcoala Doctorală de Istorie

ANUNȚ

La data de 30.09.2022, orele 10:30, în sala 1.2, dra. BOTNARI I. MIHAELA va susține, în şedință publică, teza de doctorat cu titlul CULTURĂ ȘI PROPAGANDĂ ÎN RELAȚIILE ROMÂNO-SOVIETICE (1945-1965), în vederea obținerii titlului științific de doctor în domeniul ISTORIE.

Comisia de doctorat are următoarea componență:

Președinte:

Prof. univ. dr. Liviu PILAT, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Conducător științific:

Prof. univ. dr. Gheorghe IACOB, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Referenți:

Prof. univ. dr. Virgiliu ȚĂRĂU, Universitatea "Babeș Bolyai" Cluj Napoca

CS II Paul NISTOR, Institutul de Istorie "A. D. Xenopol" Iași

Conf. univ. dr. Ionuț NISTOR, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Vă invităm să participați la ședința de susținere a tezei.

Teza poate fi consultată la Biblioteca Facultății de Istorie.



CONTENT

List of abbreviations.....	3
Introduction	5

CHAPTER I

I. INSTITUTIONAL FRAMEWORK OF ROMANIAN-SOVIET CULTURAL RELATIONS (1945-1965).....	23
I. Theoretical considerations. Culture and foreign propaganda.....	23
I.1. Soviet institutions for propaganda and foreign cultural relations	28
I.1.1.Society for External Cultural Relations (VOKS).....	30
I.1.2.VOKS in Romania and the USSR's foreign cultural propaganda.....	35
I.1.3. "Friends of Romania" in the Soviet Union. (Soviet-Romanian Friendship Association in the USSR).....	50
I.1.4. <i>Vnimanie! Govorit Moskva</i> : Sovinformbiuro in Romania.....	54
I.2. Education, research and external cultural relations institutions in Romania	63
Friends of the USSR and the Romanian Association for the Strengthening of Ties with the Soviety Union	63
- "Veac Nou" Publication.....	68
- Russian Book Publishing House.....	74
- Popular Russian language courses under the aegis of ARLUS.....	81
- The functioning of ARLUS at local level. The case of Iasi.....	91
I.2.2. The Romanian Institute for Cultural Relations with Foreign Countries (IRRCS)	111
I.2.3. The Institute for Romanian-Soviet Studies (ISRS).....	115
I.2.4. The Romanian-Russian Museum	120
I.2.5.Society for the Spread of Science and Culture (SRSC).....	123
I.2.6.Maxim Gorky Pedagogical Institute of Russian Language and Literature	128

CHAPTER II

II. ROMANIAN-SOVIET CULTURAL CONTACTS (1945-1965)	136
II.1. Legal framework and cultural diplomacy: Romanian-Soviet cultural treaties, agreements and conventions	136
II.2. Romanian diplomacy in Moscow and Romanian-Soviet cultural relations	141
II.3. Romanian-Soviet educational exchanges: Romanian students in the USSR	155
The first Romanian students in Soviet cities	158
Ideology, politics and culture for students in the Soviet Union	167
"I did not behave like a Bolshevik".....	172
Studies in the USSR in memoir literature.....	176
II.4 The Taste of Red Roe: Romanian Peasants Visiting the Soviet Union (1948-1956).....	181
II.4.1. Delegation of Soviet kolkhoz members to Romania (1950).....	189
II.5. Intellectuals, Workers, Technicians through the Country of the Heroes who Built the Communism.....	195
II.5.1.Workers among <i>rabotniki</i>	203
II.5.2.They have <i>seen the land of peace with their own eyes</i> : intellectuals between Bucharest and Moscow.....	212
II.5.3.Soviet intelligenzia in Romania: travellers' notes and official reports of USSR envoys.....	223
Ilya Ehrenburg in Romania (1945).....	238

CHAPTER III

III. ROMANIAN-SOVIET EXCHANGE OF BOOKS, TRANSLATIONS AND SCIENTIFIC MATERIALS	248
III.1.Russian and Soviet books in Romania	249
III.1.2. <i>Traduttore, traditore</i> refuted: translation issues.....	261

III.2. Representation of Romania in the Soviet book collection and periodicals.....	269
--	-----

CHAPTER IV

IV. FORMS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION IN A TOTALITARIAN REGIME	284
IV.1. Prosperity exhibition - concept of country brand building within a totalitarian society	284
IV.1.1. Economic Exhibition of the PRR in Moscow (1950)	296
IV.2. Moldovan SSR in the context of Romanian-Soviet cultural relations	302
IV.2.1. The SSMR decade in Romania (1953)	304
IV.2.2 . Romanian Culture Days in the SSMR (1958)	309
IV.3. Cultural contacts between People's Romania and Soviet Ukraine	321
IV.4. Soviet Hero Worship in ARLUS Propaganda	327
Conclusions	345
Bibliography	355
Annexes	380

Culture and propaganda in Romanian-Soviet relations 1945-1965

Summary

The war in Ukraine has brought the *soft power* strategies of the Kremlin propaganda machine back into the public spotlight. According to new research, in recent decades Moscow has initiated a new cultural imperialism, a propaganda offensive reminiscent of the climax of the Cold War¹. The post-war ideological confrontation has become an international debate on how to modernize societies, how to organize, control and manage culture². From this perspective, researching cultural relations between a hegemonic power and one of its satellites can be regarded as a justified topic of interest . The first two post-war decades marked a period of radical transformation for Romania, carried out in the general context of the Cold War and under the watchful eye of the Soviet Union.

Following the approach of Patryk Babiracki, Rachel Leah Applebaum, who were concerned with the cultural relations of the USSR with the socialist states (Poland, Czechoslovakia), in the present research we intend to analyze the Romanian-Soviet cultural relations between 1945 and 1965, in the context of the Cold War and Soviet cultural and political hegemony in Eastern Europe. Starting from a general perspective on the Romanian-Soviet relations, we shall focus on the institutions, mechanisms, actors and resources involved in the design and implementation of foreign cultural policies, trying to identify the most important aspects of Romanian-Soviet cultural collaboration from a twofold perspective.

Our aim was not necessarily to provide an inventory or a chronological follow-up of all the Romanian-Soviet cultural events or contacts, as these were extremely high in number at that time, but rather to conduct a thematic analysis of their significance, structuring them in various categories, relating them to the period and the fields they were related to and fragmentarily to those who experienced them. In particular, we have selected those moments and phenomena that received special attention from the governing bodies and involved a large mobilisation of logistical resources and lengthy organisation. We have also attempted to capture certain peculiarities related to the institutional process and institutional structure with regard to Romanian-Soviet cultural relations. Another aspect we have considered is the role of governmental institutions and associations in external cultural relations and aspects of the actual practices of Romanian-Soviet cultural relations. Last but not least, we were concerned with the mechanisms through which these institutions were involved in cultural relations, namely: the Romanian-Soviet exchange of students and specialists, the visits of delegations of artists, writers, academics, workers or collectivist peasants, the exchange of books and translations, exhibitions, etc. Some of these mechanisms were incorporated into large-scale

¹ Marcel van Herpen, *Putin's Propaganda Machine. Soft Power and Russian Foreign Policy*, Rowman & Littlefield, 2016.

² Jessica C. E. Ginow-Hect, *Culture and the Cold War in Europe*, in Melvyn P. Leffler, Odd Arne Westad, *The Cambridge History of the Cold War*, Vol. I, Origins, Cambridge University Press, 2010, p. 400.

events, such as the Romanian Culture Days in the Moldovan Soviet Socialist Republic or the Economic Exhibition of Romania in Moscow.

Our research approach is aimed at providing answers to the following research questions: *Who were the decision makers and beneficiaries of cultural exchange policies? How were cultural exchanges experienced, evaluated and what effects did they have on the social groups involved?* What part was national culture and ideology playing in the practice of Romanian-Soviet cultural relations? What were the factors that favoured the assumption of a cultural self-colonialism, in some cases going beyond Soviet expectations? Why did Soviet culture not persist in Romanian environments?

We selected the period between 1945 and 1965 for our analysis as the year 1945 marked the resumption of Romanian-Soviet diplomatic relations at embassy level, whereas the year 1965 marked the end of a well-defined period in the history of contemporary Romania, the final period of Gheorghe Gheorghiu-Dej's secretariat at the PMR and the rise to power of Nicolae Ceausescu. In the meantime, in the Soviet Union, in October 1964, Leonid Brezhnev was taking over the position held until then by Nikita Khrushchev at the CPSU secretariat. We have undertaken an analysis of the two decades, trying to point out how Romanian-Soviet cultural relations evolved from the period of *Stalinization* to that of *destalinization*.

From a methodological viewpoint, we propose an approach that combines the effort to retrieve events with the theoretical analysis of the power fields involved. In other words, we shall attempt to approach the research topic from an analytical-descriptive perspective. We shall analyse the relations between Romania and the USSR by taking into account the thematic delimitations, as well as by contextualization in the international scene, trying to integrate the Romanian case into the larger equation of the Soviet Union's foreign cultural policies. The starting point in the documentary analysis was the description and analysis of the institutional architecture behind the cultural policies, with a focus on the main instrument of cultural propaganda USSR practiced abroad, the Society for Cultural Relations with Foreign Countries (VOKS), which became the third dimension of the Soviet foreign policy, the first two dimensions being represented by the People's Commissariat for Foreign Affairs and the Comintern.

By analysing the Romanian-Soviet cultural relations, alongside with the main institutions involved, our approach addresses aspects related to the culture-related practices, framed in the policies of the time. The field of international relations has taken over the usual methodologies of sociology and related socio-human sciences. Therefore, throughout our research we shall use what the literature on the topic terms "the sociology of international relations", whereas with regard to the analysis of foreign cultural policies we shall refer to variables such as: attitudes, values, social groups, economic indicators, quality of life indicators, demographic indicators, political participation indicators, opinion indicators, majority-minority population ratio, and literacy rate.

In terms of reconstructing the institutional architecture involved in cultural exchanges, we have followed a twofold analysis. The first direction is represented by the foreign ministries, and the second by the cultural institutions and grassroots organisations, both closely supervised by party officials. The Foreign Ministry was responsible for cultural policies involving exchanges of intellectuals (students, writers, researchers, teachers) or the

mediation of translations and the organisation of cultural events abroad. The cultural organisations (ARLUS, VOKS, APSR, SRSC) focussed on involving the elite in the so-called “culturalization of the masses”, with the task of attracting as many members as possible.

From a methodological viewpoint, our aim was to investigate cultural producers, cultural consumers and, fragmentarily, the cultural product itself. In the period under analysis, and considering the state actors involved, one can rightfully state that there is no clear separation between the processes of consumption and production, and that cultural consumers are also cultural producers. Given these realities, the present research follows two of the research directions in cultural history. The first concerns the history of cultural policies and institutions (these are related to issues such as the state, the nation, the symbols of power); the study of the relationship between the political and the cultural in terms of political ideals, actors or cultures. The latter direction concerns the history of cultural practices (e.g. ‘lived’ ideology, education, sociabilities, memory/memories, customs and habits of human groups). Starting from these two directions of analysis, we have focused on a number of elements which, in our opinion, strengthen the analytical dimension of the research, and we are talking here about: politics of representation, cultural circuits, textual analysis of media forms, literary forms, aspects related to their production, distribution and consumption, discourse analysis. In analysing the texts of the period we have constantly aimed at highlighting the codes, terms, ideology, discourses and individuals that dominated the cultural outcomes.

Due to the fact that the topic of our research is centred around the cultural relations between two countries with a historical heritage marked by conflicts and ideological dissensions, we tried to understand to what extent we can identify and integrate concepts from the history of intercultural communication into our analysis. This is a new field that belongs to social sciences and focuses on the interaction between individuals and groups from different cultures, examining the influence of culture on the way in which people define themselves, act, feel, think and, of course, speak and listen³.

Our dissertation is structured in four chapters, structured thematically. In the first chapter, we have attempted to reconstruct the institutional architecture involved in cultural propaganda and cultural diplomacy. We have tried to highlight the functioning and attributions of Romanian and Soviet institutions and associations and to determine their role in the cultural relations between the two countries. We shall therefore refer to the Society for Foreign Cultural Relations (VOKS), the Association of Soviet-Romanian Friendship (APSR), Sovinformbiuro, Friends of the USSR, the Romanian Association for the Strengthening of Ties with the Soviet Union, the Russian Book, the Romanian Institute for Cultural Relations with Foreign Countries (IRRCS), the Institute of Romanian-Soviet Studies (ISRS), the Maxim Gorky Pedagogical Institute of Russian Language and Literature, the Romanian-Russian Museum, The Society for the Spread of Science and Culture. These institutions and associations had clear tasks in initiating and managing cultural relations between Moscow and Bucharest. We shall focus in particular on the ARLUS-VOKS axis, the institutions that provided most of the Romanian-Soviet and Soviet-Romanian cultural transfer. The history of

³ Dodd Charles Harold Dodd, *Dynamics of intercultural communication*, McGraw-Hill, Boston, 1998, p. 18.

the other institutions and organisations is only briefly presented by identifying the part they played in the Romanian-Soviet relations. Each of the institutions and organisations considered may be the subject of systematic research in the future, when resources and access to new archival documents will allow this.

In Chapter II we refer to the mechanisms through which Romanian-Soviet cultural relations were developed. The chapter begins with an outline of the legal framework that regulated cultural exchange programmes. Further on, we trace the exchange of experiences between Romania and the USSR evolved in various fields. First, in the area of higher education, we looked at how student exchanges were carried out. We followed how young people were selected to study in the USSR, what was their programme at Soviet universities, how they integrated into academic life, how the subsequent course evolved. We have integrated into our analysis a series of less known aspects, such as the visits of delegations of peasants and collectivist peasants to the Soviet Union and of the Soviets to the DPR, of delegations of intellectuals, workers, technicians, men of letters, scientists and cultural representatives. Our approach focused on all these categories of people who benefited from internships or travel in support of cultural and propaganda events. In the framework of these exchanges we follow the path and the discourse of intellectuals who have benefited from such internships, but also the cases of groups of practitioners, workers and technicians involved in cultural and scientific exchanges endorsed by the relevant ministries. In these particular approaches we capture the shift from relations between states to human relations or the humanisation of relations, the exchange of ideas, intercultural communication and lived experiences. This type of approach *from below* can take many and varied forms, in the sense that the cultural and social exchanges to which we refer encompass aspects of everyday life that effectively capture how the seeds of *civilisation* have influenced the formation of *the new man*.

Chapter III is devoted to editorial policies (publication and translation) and the distribution of information materials and press articles between Romania and the USSR. Our aim was to identify the main problems faced by those who mediated the exchange of books and publications or those responsible for translations, to explain the institutional circuit of book exchange, to observe the policy of the publishing houses, and the impressions of those who were directly involved in the import, export and translation of books and other documentary materials. Socialist-realist literature and Soviet books aimed at the broad masses of the population were endowed with a strong cultural symbolism, represented a method of mutual acquaintance, a form of propaganda and of opening up to different types of public, especially as they were distributed alongside classical literature. We also followed Romania's presence in the USSR, through books, translations of literary and scientific works, the representation of the RPR in the press, manuals, schoolbooks, encyclopaedias and even Soviet literary museums.

Chapter IV includes a series of particular analyses that attempt to capture events and practices marked by a certain specificity, which can be assimilated to case studies. The Romanian-Soviet exhibitions in various fields (economy, art, literature), both the Soviet exhibitions held in Romania ("Stalin", "October Revolution", "Peoples of the USSR") and the Romanian exhibitions held in Moscow ("Economic Exhibition of the PRR in Moscow", "Romanian Art Exhibition", "Agricultural Exhibition") were an important factor in the

politics of image and mutual knowledge. We called them *prosperity exhibitions* and analysed them through the concept of *country brand*, which we tried to adapt, with the necessary differences, referring to the realities of totalitarian societies.

Romanian-Soviet cultural relations between 1945 and 1965 were initiated and perpetuated against the background of repressive policies of censorship and cultural regulation. Political ideology gradually took over cultural spheres and human relations, influencing the relationship between politics and society. The communist regime invested huge resources and efforts in the creation of a cultural infrastructure to serve political ends. Cultural exchange and communication with the East was forced at the expense of relations with the West, where serious constraints were imposed. The analysis of this phenomenon has not, until now, entered the attention of historians, and several researchers in the field of cultural history have argued in their works for the need to deepen such a subject, making use of the available archival sources.

In this approach, we started from the premise of analysing one of the most powerful weapons of the Soviet offensive, the so-called cultural propaganda or “cultural exchange programmes”, emphasising the idea that the political system often turned cultural activities into political acts. At a time when Romania’s domestic and foreign policy could not be negotiated and only conformed to the lines imposed by Moscow, things could not have been different in the field of culture. The Soviet Union set the main lines of action and the central themes of political discourse, and Romania accepted. Moreover, after 1948, the governments assumed a cultural self-colonialism, in which the strategies of Sovietisation decided in the Kremlin were met with docility by Romania’s political leaders. Basically, up to the Khrushchev Thaw years, the USSR used cultural propaganda to prove the humanism of a model of society that it had imposed by force, and Romania, through the events organised in the Soviet Union, showed the extent to which it had turned in the direction indicated by Moscow.

The evolution of the phenomenon over time allowed us to identify various policies in the implementation of cultural plans: if 1945-1948 were the years of pioneering cultural contacts and the initiation of a functional mechanism in the so-called cultural collaboration, the period 1949-1956 was represented by a cultural-ideological offensive of Moscow and the PRR’s quasi-total obedience to its Eastern neighbour. The “Agreement on bilateral cultural cooperation between the PRR and the USSR”, signed in 1956, changed the perspective of cultural cooperation, which gradually began to shift from cultural propaganda to cultural diplomacy. In the following years, 1957-1965, plans for cultural cooperation were drawn up annually. Party-controlled organisations began to cede the initiative to state or university institutions. The period was marked by the unmasking of Stalin’s cult of personality; the controlled opening up to the West, the re-establishment of cultural links with Western European countries which completely changed the outlook on culture and art; the withdrawal of Soviet Army troops (1958); de-Sovietisation policies (1958-1965); the USSR’s momentary technological victory - the first flight into outer space (1961); the proclamation of the “Declaration of Independence 1964”. All these moments were events that marked the political and cultural side of Romanian-Soviet relations.

By analysing the Romanian-Soviet cultural relations, the main institutions involved, our approach focused on the aspect of cultural practices framed in the policies of the time. In

particular, at the level of the analysis of the institutions involved, we referred to the relations between ARLUS and VOKS, the companies directly responsible for cultural relations between Romania and the Soviet Union and for external propaganda in the post-war period. Being state and party directed, VOKS was the essential instrument of cultural propaganda and was considered “the third dimension of Soviet foreign policy”. This association also relied on the skills of its leaders and representatives, who also had a double role: they were people of culture and were embedded in communist party and state structures. VOKS-supported associations were set up in various countries of the world, in most cases on the basis of the communist parties, with the aim of presenting Soviet culture and way of life to the interested but not yet registered public. A brief analysis of the institutions and organizations involved in cultural relations revealed that over the course of two decades, they were created with a lot of logistical support and were intensively active. The Soviet Empire managed, for a time, to organize things so that Romanian institutions worked in the service of Soviet propaganda. The institutions and organizations of foreign cultural relations and foreign propaganda in Romania to which we have referred, by 1965, either disbanded, restructured or continued to function just as mere symbolic entities, with one definite exception, namely the IRRCS, which continued to diversify its contacts and activities after 1965.

During the Cold War years culture was the main means of external propaganda not only between the poles of power, but also between the USSR and its own satellites. The USSR implemented a similar foreign cultural policy for all Eastern European states. Why did the intense policy of Sovietization through cultural instruments in Romania fail to last? Why didn't we get closer to Soviet culture, with its Russian background, even though tens of thousands of large-scale cultural and artistic events took place? One of the reasons is that communist Romania benefited from second-hand Soviet cultural performances, exhibitions and shows. The main art troupes, bands, intellectuals and writers were sent to the GDR, Poland, Czechoslovakia and then to the USA, France and Italy. In Romania, the Soviet “friends” sent delegations, lesser-known artists. Such an example is the Bolshoi Theatre ballet troupe, which was repeatedly invited to the RPR , but without success.

BIBLIOGRAPHY

I. Izvoare

1. Needitate

Arhivele Ministerului Afacerilor Externe, România

Fond URSS

- Problema 214, dosare 1945-1965
- Problema 217, dosare 1947-1965
- Probleme culturale, politice, dosare de presă 1946-1965 (fonduri și dosare neinventariate și nepaginate)

Arhivele Naționale ale României

Fond CC al PCR – Cancelarie

- dosare: 41/1948; 71/1950, 239/1950, 164/1950, 239/1950, 59/1954, 44/1963, 45/1963

Fond CC al PCR – Secția Cancelarie HCM

- dosare: 824/1951, 376/1952.

Fond CC al PCR – Secția Propagandă și Agitație

- dosare: 50/1949; 85/1949; 76/1952, 24/1953, 59/1954; 64/1955; 9/1956; 37/1958.

Fond CC al PCR - Secția Relații Externe

- dosare: 1/1951, 5/1952, 15/1959, 49/1959, 60/1955

Fond CC al PCR – Secția Relații Externe – Gheorghe Gheorghiu-Dej

- dosar 64 U, dosar 11/1952

Fond CC al PCR - Secția Organizatorică

- dosare 122/1951, 50/1954.

Fond CC al PCR – Secția Economică

- dosar 220/1959.

Fond Asociația Română de Strângerea a Legăturilor cu Uniunea Sovietică

- dosare: 26/1945, 32/1946, 50/1947, 60/1947-1948, 61/1947-1948, 75/1948, 83/1948, 171/1949, 174/1949, 176/1949, 180/1949, 1/1950, 6/1950, 214/1950, 217/1950, 255/1951, 1/1952, 307/1952, 1/1953, 37/1953, 65/1953, 136/1953, 333/1953, 6/1954, 349/1954, 352/1954, 374/1955, 379/1955, 6/1956, 1/1957, 401/1957, 2/1958, 411/1958, 43/1959, 435/1959, 1/1961.

Fond Președinția Consiliului de Miniștri

- dosare: 567/1952, 662/1953, 654/1953, 41/1955, 1189/1955, 173/1956, 8/1957, 319/1957, 413/1958.

Fond PCM - Comisia Guvernamentală de Colaborare Tehnico-Științifică (CCTS):

- dosare: 1/1949, 2/1949, 2/1949-1952, 1/1950-1957.

Fond PCM - Comisia guvernamentală pentru coordonarea plecărilor în străinătate:

- dosare: 1/1958, 12/1958, 13/1958,

Arhivele Naționale Iași

Fond Comitetul Județean Iași al PCR. Secția Propagandă și Agitație

- dosar 50/1949.

Fond Consiliul Regional al Asociației Române de strângere a Legăturilor cu Uniunea Sovietică Iași

- dosare: 71/1948, 1/1950, 2/1951, 3/1952, 4/1954, 5/1955, 6/1956, 8/1958, 9/1960, 10/1961

Fond Comitetul Județean Iași al PCR., dosar 1/1944-1945

Fond Comitetul Județean Iași al PCR. (Secția de Educație Politică)

- dosare: 15/1945, 22/1946, 19/1947

Fond Comitetul Județean Iași al PCR. (Secția Propagandă și Agitație)

- dosare: 50/1949

Fond Comitetul Județean Iași al PCR (Secția Organizații de Masă), dosar 15/1946

Fond Comitetul Județean Iași al PMR, Secția Organizatorică, dosar 26/1948

Arhiva Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securității (Arhiva CNSAS)

Fond Documentar

- dosar 8747.
Fond Penal
- dosar 87, vol. 2.

Arhiva Universității „Alexandru I. Cuza” din Iași

Fond Rectorat
- dosare: 672/1959-1962, 899/1965-1968.

Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași

Fond Radu Negru, arh. 983 (1-38).

Arhiva de Stat din Rusia de Istorie Socio-Politică (RGASPI)

Fond 1, opis 137, dosar 766
Fond 5: opis 22, dosar 3, dosar 5, dosar 177, dosar 478, dosar 480, dosar 495, dosar 502,
Fond 17, CC al PCbUS: opis 128, dosar 220/1947, dosar 223/1947, dosar 653; opis 137,
dosar 179, dosar 598, dosar 766
Fond 575, opis 1, dosar 169, 172

Arhiva de Stat a Federației Ruse (GARF)

Fond 5283: opis 17, dosar 366, dosar 374, dosar 386, dosar 395, dosar 404, dosar 408, dosar
413, dosar 417, dosar 419; opis 22, dosar 47, dosar 102, dosar 158, dosar 284, dosar 353,
dosar 546, dosar 642, dosar 643; opis 28, dosar 92
Fond 8581: opis 2, dosar 223, dosar 243, dosar 397,
Fond 9518: opis 1, dosar 138, dosar 139, dosar 140, dosar 141,
Fond 9528, opis 1, dosar 141,
Fond P9576: opis 2, dosar 44, dosar 45; opis 3, dosar 5; opis 4, dosar 28, dosar 29, dosar
266.
Fond 9606: opis 1, dosar 1888, dosar 1889

Arhiva Rusă de Stat de Literatură și Artă (RGALI)

Fond 613: opis 9, dosar 938
Fond 631: opis 26, dosar 2418
Fond 1573: opis 3, dosar 57
Fond 2597: opis 1, dosar 135
Fond 2926: opis 1, dosar 193
Fond 2936: opis 1, dosar 1463, dosar 1678, dosar 1830
Fond 3078, opis 1, dosar 1
Fond 3082. opis 1, dosar 357

Arhiva Academiei Ruse de Științe (RAN)

Fond Direcția de Relații externe a Academiei de Științe a URSS
Opis 2, partea 1 1945-1962

2. Editate

Buga, Vasile, *O vară fierbinte în relațiile româno-sovietice: con vorbirile de la Moscova din iulie 1964*, București, Editura INST, 2012.

Drăghia Dan, Lăcătușu Dumitru, Popescu Alina, Preda Caterina, Stoene scu Cristina (ed.), *Uniunea Artiștilor Plastici din România în documente de arhivă*, Editura Universității din București, București, 2016.

А. Н. Яковлев, Д. Г. Наджаров, (ред.), *Сталин и космополитизм. документы Агитпропа ЦК КПСС 1945-1953*, Издательство Материк, Москва, 2005.

Сталин и космополитизм: dokumenty agitpropa CK KPSS 1945-1953,

Igna, Vasile (selectie și prezentare), Marian, Maria (editor), *Subteranele memoriei. Pagini din rezistența culturii în România, 1944-1954*, Editura Universal Dalsi, 2001.

Mocanu, Marin, Radu, *Cazarma scriitorilor (Documente)*, București, Editura Libra, 1998.

Muraško Galina, (redactor), T. Volokitina, L. A. Rogovaia, A. F. Noskova, *Восточная европа и документа российский архив*, Academia de Științe a Rusiei, Institutul de Slavistică și Balcanistică, Vol. I (1944-1949), Vol. II (1949-1953), Sibirskij Hronograf, Moscova – Novosibirsk, 1997.

Tudor, Alina, Cătănuș, Dan, Constantinu, Florin (editori), *O destalinizare ratată: Culisele cazului Miron Constantinescu - Iosif Chisinevschi (1956-1961)*, Editura Elion, București, 2001.

Волоткина, Татьяна, (редактор), Г.П. Мурашко, О.В. Наумов, А.Ф. Носкова, Т.В. Царевская, *Советский фактор в документах российский архив. Документы*, Том II (1944-1953), Том I (1944-1953), Москва, РОССПАН, 2002.

3. Periodice

„Buletin ARLUS” 1948, 1949, 1951, 1952, 1953, 1955

„Contemporanul”, 1953

„Cuvântul Liber”, 1934

„Dilema veche” 2017

„Культура и жизни”, 1958,

„Flacără Iașului”, 1946, 1953

„Gazeta Literară”, 1958

„Graiul Nou”, 1945

„Libertatea”, 1944

„Luceafărul”, 1964

„Lupta Moldovei”, 1949

„Moldova Liberă”, 1946,

„Monitorul Oficial” 1947, 1948

„Munca”, 1964

„Огонёк”, 1949 -1950

„Revista Fundațiilor Regale”, 1945

„Scânteia”, 1945, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1958

„Советская Молдавия”, 1958,
„The New York Times”, 1992
„Universul”, 1945, 1948
„Uniunea Sovietică”, 1961,
„URSS Azi”, 1956
„Veac Nou”, 1944, 1945, 1946, 1948, 1949, 1950, 1951, 1955, 1956
„Vecernii Kiev”, 1953

4. Scrieri de epocă

- ****Copii Eroi*, lucrare tradusă din limba rusă după originalul apărut la Moscova în 1961, Editura Politică, Bucureşti, 1962.
- ****Eroi ai muncii socialiste*, Editura Consiliului General al Sindicatelor, 1954.
- *** *Expoziția Agricolă Unională de la Moscova (material pentru șezători)*, Consiliul General ARLUS.
- *** *Femei „Eroi ai Uniunii Sovietice”*, traducere de Dan Pretrașincu, editată de A.R.L.U.S., Bucureşti, Editura „Cartea Rusă”, 1944.
- *** *Figuri de luptători pentru libertate și democrație. Eroi și martiri*, Editura Apărării Patriotice, Bucureşti, 1945.
- *** *Legea nr. 36 din 1948 privind recunoașterea ARLUS ca persoană juridică de utilitate publică*, publicată în „Monitorul Oficial” partea a I-a, nr. 49, 25 februarie 1948.
- *** Ministerul Învățământului, *Institutul Pedagogic de Limbă și Literatură Rusă „Maxim Gorki”*, Bucureşti, 1962.
- *** *Muzeul Româno-Rus*, Bucureşti, Institutul de Studii Româno-Sovietice, 1948.
- *** *Muzeul Româno-Rus*, Editura Cartea Rusă, Bucureşti, 1949.
- *** *Pe urmele aplicării experienței sovietice*, Centrul de documentare ARLUS, Bucureşti, Editura Cartea Rusă, 1950.
- *** *Tărânamea sovietică. Documentar pentru cercurile A.R.L.U.S.*, Bucureşti, Editura Cartea Rusă, 1948.
- *** *Scrisori din Colhozul „Budionnîi” către țărani români*, Colecția: De vorbă cu sătenii, Bucureşti, Editura Cartea Rusă, 1951.
- *** *700.000 km în Cosmos*, Colecția SRSC, Bucureşti, 1961.
- Anghel, Iosif, *Omul și mașina în capitalism și socialism*, Colecția SRSC, Bucureşti, 1961.
- Apostol, David, *Prin colhozurile din R.S.S. Georgiană*, în *Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, Bucureşti, Editura Tineretului a CC al UTM, 1951.
- Arghezi, Tudor, *Din drum*, Bucureşti, Editura Cartea Rusă, 1957.
- ARLUS, *Proiect de statut. Prezentat la al 2-lea Congres General*, 29-31 octombrie 1948, Bucureşti.
- Asociația Română pentru strângerea Legăturilor cu URSS, *Statute*, Bucureşti, 1946.
- Baciu, Nicolae, *Într-o mare uzină din Leningrad*, în *Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, Bucureşti, Editura Tineretului a CC al UTM, 1951.
- Bârlădeanu, Victor, *Aerul tare al înălțimilor*, Bucureşti, Cartea Rusă, 1954.
- Bâtea, Dumitru, Lazăr Vanciu, *Am văzut munca minunată a stațiunilor de mașini și tractoare din Uniunea Sovietică*, Bucureşti, Editura Confederației Generale a Muncii, 1950.

- Callimachi, Scarlat, Elena Ionescu, Vlad Georgescu, *Documente privind relațiile româno-ruse*, Muzeul Româno-Rus, București, 1961.
- Călinescu, George, *Kiev, Moscova, Leningrad*, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, Imprimeria Națională, 1949.
- Cincă, Maria, *Note de drum din URSS*, în *Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, București, Editura Tineretului a CC al UTM, 1951.
- Constantinescu, Mitiță, *Continental U.R.S.S.*, București, Editura Cartea Rusă, 1945.
- Consiliul General A.R.L.U.S., *Manual de limbă rusă pentru cursurile populare de la orașe*, ciclul I, Editura București, „Cartea Rusă”, 1953.
- Costache, Dumitru, *Ucenic în țara celor mai îndrăznețe vise împlinite în Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, București, Editura Tineretului a CC al UTM, 1951.
- Crețulescu, Ilie, *Necesitatea prieteniei cu U.R.S.S.. Conferință rostită la 10 mai 1946*, Editura București, Cartea Rusă, 1946.
- Cumpănașu, I., *O școală a experienței înaintate. Expoziția Agricolă Unională de la Moscova*, Cartea Rusă, 1954.
- Ehrenburg, Ilya, *În România*, Colecția ARLUS, nr. 3, București, Editura Cartea Rusă, 1945.
- Fadeev, Aleksandr, Aleksandrovici, *Tânără Gardă*, traducere de Albui I., Ediția a II-a revizuită, cuvânt înainte de Zaharia Stgancu, București, Editura Cartea Rusă, 1949.
- Federația Națională a Foștilor Deținuți și Internați Politici Antifasciști, *Eroi și martiri ai clasei muncitoare: Ștefan Gheorghiu, Ilie Pintilie, Bela Breiner, Gheorghe Crosneff, Haia Lifscitz, Józsa Béla*, 1949.
- Georgescu, Titu, *Din activitatea unor organizații de masă legale pentru pace și prietenie cu Uniunea Sovietică (1932-1935)*, în *Studii privind relațiile româno-ruse și româno-sovietice. Sesiunea comună a istoricilor români și sovietici din iunie 1958*, Academia R.P.R., București, Institutul de Studii Româno-Sovietice, 1958.
- Gheorghiu-Dej, Gh., *Partidul communist român în lupta pentru democratizarea țării în „Pentru pace trainică, pentru democrație populară”*, nr. 3, luni 15 decembrie 1947.
- Groza, Petru, *Am văzut cu ochii țara păcii*, București, Editura Cartea Rusă, Ediția a II-a, 1955.
- Gyorgy, Iakob, *Ce am învățat din vizita făcută în Uniunea Sovietică*, București, Ministerul Agriculturii, București 1951.
- Idem, *Complotul împotriva păcii*, traducere de I. Păcuraru, București, Editura de Stat, 1950.
- И. Мартынов, *Государственный русский народный хор имени Пятницкого*, Издание Второе, Государственное Издательство Искусство, Москва, 1953/1953.
- Milea, Octavian, *Despre muncă și viață. Convoiri cu eroi ai muncii socialiste*, Editura Politică, București, 1974.
- Moraru, Nicolae, *Prin Republica Sovietică Socialistă Bielorusă*, Colecția ARLUS, București, Cartea Rusă, 1953.
- Nicorovici, Vasile, *Între Riga și Irkutsk: 30.000 de kilometri prin Uniunea Sovietică*, București, Editura Tineretului, 1964.
- Б. П. Никитин, *По Европе. Путевые очерки*, Государственное Издательство Географической Литературы, Москва, 1953.
- Nistor, Constantin, C. Antoniu, V. Bâgu, G. Kovacs, P. Petrescu, A. Sendel, N. Vasu, *Trei săptămâni în Uniunea Sovietică*, București, Editura Cartea Rusă, 1953.

- Olaru, Olimpia, *Prin colhozurile din RSS Cazahă*, în *Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, București, Editura Tineretului a CC al UTM, 1951.
- Onescu, Alexandru, *Ce este energia atomică*, Colecția SRSC, București, 1959.
- Ostrovskii, Nicolai, *Aşa s-a călit oțelul*, Ediția a șasea, revizuită de Scarlat Fronda, București, Editura Cartea Rusă, 1952.
- Pascaru, Ion, *Rachetele sovietice cucerește cosmosul*, Colecția SRSC, București, 1959.
- Polevoi, Borin, *Impresii din America: însemnări dintr-o călătorie în SUA*, traducere de Emanuel Cerbu și Iogor Block, București, Editura Tineretului, 1958.
- Раля, Михай, *Два облика Франции*, Богданова Г. Н. (пер.), Иностранный Литература, Москва 1962.
- Ralph Parker, *Заговор против мира. Записки английского журналиста*, Moskva, Literatunaia gazeta, 1949.
- Rosetti, Al., A. Oțetea, E. Petrovici, *O lună în Uniunea Sovietică*, București, Editura Cartea Rusă, 1946.
- Sadoveanu, Mihail, *Moscova văzută de Mihail Sadoveanu, Prof. Mitișă Constantinescu, Prof. Traian Săvulescu*, Editată de ARLUS, București, Editura Cartea Rusă, 1945.
- Stalin Iosif Visarionovici, *Cu privire la marxism în lingvistică*, București, Editura Partidului Muncitoresc Român, 1950.
- Stancu, Zaharia, *Călătorind prin URSS. Note și impresii de drum*, București, Editura pentru Literatură și Artă a Uniunii Scriitorilor din RPR, 1950.
- Stoian, Stanciu, *Cunoașterea și însușirea gândirii pedagogice sovietice în RPR*, în „Analele Româno-Sovietice”, seria a III-a, psihologie-pedagogie, anul X, ianuarie-martie 1956.
- Șolohov, Mihail, *Pământ desfășurat*, traducere de M. Sevastos, prefață de Silvian Iosifescu, Vol. I, Editura Cartea Rusă, București, 1949.
- Idem, *Pe Donul Liniștit*, Editura Cartea Rusă, București, 1949.
- Zmeu, Ion, *Minunații comsomoliști în Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, București, Editura Tineretului a CC al UTM, 1951.
- Şaghinian, Marietta, *Hidrocentrala*, traducere de Ion Caraion în colaborare cu Irina Saharov, Forum, 1948.
- Ştefan, I. M., *Adevărul despre năluciri*, Colecția SRSC, București, 1961.
- Truțer, Tiberiu, *Socialismul și familia*, Colecția SRSC, București, 1959.
- Timofeev, L.I., *Literatura Sovietică rusă*, trad. Tamara Gane, Editura Cartea Rusă, București, 1951.
- Vlădescu-Răcoasa, Gheorghe, *Relațiile cu țările vecine și în special cu URSS în Pentru democratizarea învățământului*, București, Ministerul Educației Naționale, 1946
- Weigl, Irina, (ed.), *Prin țara eroilor constructori ai comunismului*, București, Editura Tineretului, 1951.

5. Memorii, jurnale, mărturii, interviuri

- Bălan, Dumitru, *Viața unui cărturar. Studii, polemici, memorii, comentarii*, București, Editura Ideea Europeană, 2015.
- Bârlădeanu, Veronica, *Remember Victor Bârlădeanu*, Editura AmandaEdit, București, 2012.

- Beniuc, Mihai, *Sub patru dictaturi. Memorii (1940-1975)*, Ediție îngrijită de Ion Cristoiu și Mircea Suciu, București, Editura „Ion Cristoiu” S. A., 1999.
- Bentoiu, Annie, *Timpul ce ni s-a dat. Memorii 1947-1959*, București, Editura Humanitas, 2009.
- Boia, Lucian, *Cum am trecut prin comunism, primul sfert de veac*, Editura Humanitas, 2018.
- Bogza, Geo, *Meridiane Sovietice*, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1953.
- Brătescu, Gheorghe, *Ce-a fost să fie. Notații autobiografice*, București, Humanitas, 2003.
- Calimachi, Scarlat, *Un călător prin URSS*, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1960.
- Djilas, Milovan, *Întâlniri cu Stalin*, Traducere și postfață de Dorin Grămulescu, Craiova, Editura Europa, 1948.
- Idem, *Conversații cu Stalin*, traducere din limba engleză de Sorin Șerb, cuvânt-înainte de Adrian Cioroianu, București, Editura Corint, 2015.
- Ehrenburg, Ilya, *Drumurile Europei*, prefață de Ion Călugărul, traducere de Tatiana Berindei, Ediția a III-a, București, Cartea Rusă, 1947.
- Ernu, Vasile, *Ultimii eretici ai imperiului*, Iași, Editura Polirom, 2009.
- Idem, *Inteligheția rusă azi*, Chișinău, Editura Cartier, 2012.
- Ghițescu, Micaela, *Între uitare și memorie*, București, Humanitas, 2012.
- Greculesei, Elena, *Puținătăți*, Suceava, Editura Mușatinii, 2011.
- Ianoși, Ion, *Internationala mea*, Polirom, Iași, 2012.
- Iliescu, Ion, *Destinul unui om de stânga. Amintiri*, București, Editura Litera, 2014.
- Interviu realizat cu Filip Țușcă, născut la 18 Octombrie 1948 în Durlești, Chișinău.
- Iorgu, Iordan, *Memorii*, vol. II, Editura Eminescu, București, 1977.
- Kernbach, Victor, *Tara dintre zăpezi și portocali. Ecouri dintr-un itinerar caucidian*, Editura Cartea Rusă, București, 1958.
- Maiorescu, Toma George, *Con vorbiri în amurg*, București, Carte Românească, 2002.
- Mătieș, Mircea, *Am fost student la Moscova: anii 1970-1978*, Târgu Mureș, Editura Custos, 1994.
- Nicolae, Nicolae M., *O lume aşa cum am cunoscut-o. Amintirile unui fost ambasador al României*, București, Editura Pro Domo, 2000.
- Niculescu-Mizil, Paul, *O istorie trăită. Memorii*, vol. I, Ediția a II-a revizuită și completată, București, Editura Enciclopedică, 2002.
- Nikitin, V. P., *По Европе. Путевые очерки*, (Prin Europa. Note de călătorie), Moskva, Gosudarsvenoi Izdatelstvo Geograficeskoi Literaturî, 1953.
- Oprescu, George, *Jurnal de călătorie*, București, Editura Cartea Rusă, 1957.
- Petrescu, Cezar, *Însemnări de călător. Reflecții de scriitor*, București, Editura Cartea Rusă, 1958.
- Popescu, Ioana, *De vorbă cu Ioan Grigorescu*, București, Artprint, 2010.
- Porojan, Mioara, Porojan, Ion, *Convulsiile sfârșitului. Diplomați români la Moscova*, Vol. II, București, Editura Semne, 2007.
- Ramba, Viorica, *Amintiri Răzlete din URSS, 1951-1955. Mărturisiri inutile*, București, Editura Universitară, 2009.
- Rău, Aurel, *Întâlniri cu scriitori*, Editura Univers, 1976.
- Sahia, Alexandru, *URSS azi*, București, Editura Ramuri, 1935, p. 57.

- Stoica, Petre, *Amintirile unui fost corector. Însemnările cultivatorului de mărar*, Ediție îngrijită de Marius Chivu, București, Editura Humanitas, 2019.
- Tolan, Ioan, *Jurnal academic (1949-1955)*, Arad, Editura Mirador, 2013.
- Idem, *Practica de vară – 1954*, Arad, Editura Mirador, 2012.
- Toma, Sorin, *Privind înapoi. Amintirile unui fost ziarist comunist, redactor-șef al „Scânteii” din 1947 până în 1960*, București, Editura Compania, 2004.
- Voitin, Alexandru, *Însemnările unui ucenic politic de odinioară*, București, Editura Albatros, 1975.

II. Instrumente de lucru

- Bejenaru, Liviu Marius, Mares, Clara, Dobre, Florica (coord.), *Membri CC al PCR: 1945 – 1989. Dicționar*, CNSAS, București, Editura Enciclopedică, 2004.
- Baer W., George, (editor), *International Organizations 1918-1945. A Guide to Research and Research Materials*, Wilmington, Scholarly Resources Inc., 1981.
- „Buletinul bibliografic al cărților sosite din URSS”, nr. 1, București, 1949.
- „Buletinul editurilor”, Anul II, ianuarie 1950, nr. 1, Centrul de difuzare a cărții.
- ****Cartea Sovietică în Biblioteca Academiei RPR*, vol. VI, Editura Academiei Republicii Populare Române 1955.
- Cătănuș, Dan (coord.), *România 1945-1989. Enciclopedia Regimului Comunist: Instituții de partid, de stat, obștești și cooperatiste*, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2012.
- Crișan, Gheorghe, *Piramida puterii. Dicționar de personalități politice și de stat, generali și lideri religioși (1944-2008)*, București, 2008.
- Cull, Nicholas J., Culbert, David Welch, *Propaganda and mass persuasion. A Historical Encyclopedia, 1500 to the Present*, Santa Barbara, California, ABC-Clio, 2003.
- Direcția generală de statistică, *Anuarul statistic al RPR*, București, 1960.
- Dragnev,, D., I. Juracutchi (editori), *Membrii Academiei de Științe a Moldovei*, Chișinău, Editura Știință, 2006.
- Giurescu, Dinu C., (coord.), *Istoria României în date*, Ed. a III-a revizuită și adăugită, București, Editura Enciclopedică, 2010.
- Johnson, Allan G., *Dicționarul Blackwell de sociologie. Ghid de utilizare a limbajului sociologic*, traducere de S. G. Drăgan și V. Russo, prefață de Septimiu Chelcea, București, Editura Humanitas, 2007.
- Johnston, Robert H. (editor), *Soviet Foreign Policy 1918 - 1945: A Guide to Research and Research Materials*, Scholarly Resources Inc., Wilmington, 1991.
- Maftei, Ionel, *Personalități ieșene. Omagiu*, vol. IV, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Iași, 1982.
- Maftei, Ionel, *1000 de personalități ieșene. Lexicon*, Iași, Editura Princeps Edit, 2008.
- Neagoe, Stelian, *Istoria Guvernelor României de la începuturi (1859) până în zilele noastre (1999)*, Editura Machiavelli, București, 1999.
- Petcu, Marian (coord.), *Istoria jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, Iași, Editura Polirom, 2012.

- Popescu-Gogan, Petre, *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii – Dicționar*, București, Editura Științifică și Tehnică, 1982.
- Roman, Filip, *Literatura rusă și sovietică în limba română – contribuții bibliografice*, Introducere de Tamara Gane, București, Editura de Stat pentru imprimare și publicații, 1959.
- Schulz-Torge, Ulrich-Joachim (editor), *Who was Who in the Soviet Union: A Biographical Dictionary of more than 4.600 Leading Officials from the Central Apparatus and the Republics to 1991*, München-New York, Saur, 1992.
- Шмидт, О. Ю., (ред.), *Большая Советская Энциклопедия*, том 35, ГИ "Советская энциклопедия", Москва,
- Timuș A., *Literatura și arta Moldovei. Enciclopedie*, vol. I, Chișinău, 1986.
- Kuibisheva, V.V. (ed.), *Большая Советская Энциклопедия*, Enciclopedia Sovietică, Moscova, 1930, p. 578-580.

III. Lucrări Generale

- Anghel, Petre, *Istoria politică a literaturii române postbelice*, București, Editura RAO, 2014.
- Anton, Mioara, *Ieșirea din cerc. Politica externă a regimului Gheorghiu-Dej*, I.N.S.T., București, 2007.
- Aoki-Okabe, Maki, Machita, Toichi, Kawamura, Yoko, *Germany in Europe, Japan and Asia: National Commitments to Cultural Relations within Regional Frameworks* în Jessica C. E. Gienow-Hecht, Mark C. Donfried (coord.), *Searching for a cultural diplomacy*, Berlin, Berghahn Books, 2010.
- Babiracki, Patryk, Zimmer K., Zubok, V., David-Fox, M., Rutter, N. *Cold War Crossings: International Travel and Exchange across the Soviet Bloc, 1940s-1960s*, Texas A&M University Press, 2014.
- Balladier Georges, *Scena puterii*, trad. Sandală Fărcaș, postfață prof. dr. Ioan Drăgan, AION, 2000.
- Banu, Florian, *De la SSI la SIE. O Istorie a spionajului românesc în timpul regimului comunist (1948-1989)*, Cuvânt înainte de Mihai-Răzvan Ungureanu, București, Editura Corint, 2016.
- Barbu, Bogdan, *Vin americanii! Prezența simbolică a Statelor Unite în România Războiului Rece*, Editura Humanitas, București, 2006.
- Beck Pristed, Birgitte, *The New Russian Book. A Graphic Cultural History*, Palgrave Macmillan, 2017.
- Benda, Julien, *Trădarea cărturarilor*, trad. Creția Gabriela, ed. a II-a, București, Editura Humanitas, 2007.
- Boari, Vasile, Vlas, Natalia, Murea, Radu (coord.), *Intelectualii și puterea*, Editura Institutul European, Iași, 2012.
- Boia, Lucian, *Miturile științifice ale comunismului*, traducere de autor, Ed. a III-a, Humanitas, București, 2011.
- Bound, Kirsten, Rachel Briggs, John Holden, Samuel Jones, *Cultures a Central Component of International Relations. It's Time to Unlock its Full Potential ...Cultural Diplomacy*, Demon Magdalen House, Londra, 2007.

- Buckley, Mary, *Mobilizing Soviet Peasants. Heroines and Heroes of Stalins Fields*, Rouman & Littfield Publishers, U.S.A., 2006.
- Budeancă Cosmin, Olteanu Florentin (coord.), *Stalinizare și destalinizare. Evoluții instituționale și impact social*, Iași, Editura Polirom, 2015.
- Buga, Vasile, *Pe muchie de cuțit. Relații româno-sovietice 1965-1989*, Institutul Național pentru Studierea Totalitarismului, București 2013.
- Idem, *Sub lupa Moscovei. Politica externă a României 1965-1989*, București, Editura INST 2015.
- Buga Vasile, Cătănuș Dan, Stykalin Aleksandr (coord.), *Putere și societate: Lagărul comunist sub impactul destalinizării*, București, Editura INST, 2006.
- Carlye, Thomas, *Cultul Eroilor*, traducere de Mihai Avădanei, Iași, Institutul European, 1998.
- Cașu, Igor, *Starea de spirit a populației RSSM în contextul destalinizării și revoluției maghiare (1956)*, în „Pontes review of south east european studies”, vol. 5, Chișinău, 2009.
- Cătănuș, Dan, *A doua destalinizare, Gh. Gheorghiu-Dej la apogeul puterii*, Editura Vremea, București, 2005.
- Idem, *Tot mai departe de Moscova ... Politica externă a Românilor 1956-1965*, București, Editura INST, 2011.
- Ciobanu, Gheorghe, *Relațiile internaționale ale României între anii 1948-1964*, Junimea, Iași, 2006.
- Chiru, Irena, *Imaginea României în lume*, Editura Top Form, București, 2006.
- Cloșcă, Constantin *România în infernul marii conflagrații*, Iași, Editura Sedcom Libris, 1997.
- Cojocaru, Victor, *Modelarea ideologică a istoriografiei-baze instituționale și metodologice*, în Romulus Rusan (editor), *Anul 1948-instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, București 1998.
- Crasovchi, Axinia, *Prozatori ruși în secolele XIX-XX*, Editura Universității din București, 2008.
- Copilaș, Emanuel, *Geneza leninismului romantic. O perspectivă teoretică asupra orientării internaționale a comunismului românesc 1948-1989*, Editura Institutul European, Iași, 2012.
- Cordoș, Sanda, *Literatura între revoluție și reacțiune. Problema crizei în literatura română și rusă în sec. XX*, Cluj-Napoca, Editura Apostrof, 1999.
- Corobca, Liliana, *Controlul cărții: Cenzura literaturii în regimul comunist din România*, Editura Cartea Românească, București, 2014.
- Croitor, Mihai, *România și conflictul sovieto-chinez (1956-1971)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009.
- Curtin, Patricia A., Kenn Caither, *Relații publice internaționale. Negocierea culturii a identității și a puterii*, traducere de Radu Iosan Martina, Editura Curtea Veche, București, 2008.
- Daniels, Robert V., *The Rise and Fall of Communism in Russia*, Yale University Press, New Haven & London, 2007.
- David-Fox, Michael, *Showcasing the Great Experiment Cultural Diplomacy and Western Visitors to the Soviet Union 1921-1941*, Oxford University Press, 2012.
- Davies, Norman, *Europe at War 1939–1945: No Simple Victory*, Macmillan Publishers, 2006.

- Дитковская Светлана Алексеевна, *Деятельность украинского Общества дружбы и культурной связи с зарубежными странами по приему иностранных туристов в период 1959-1991 гг.*, в „Сервис в России и за рубежом”, н. 4 (60), том 9, 2015.
- Dodd Charles Harold, *Dynamics of intercultural communication*, Boston, McGraw-Hill, 1998.
- Dragomir, Elena, *Cold War Perceptions: Romania's Policy Change towards the Soviet Union, 1960-1964*, Cambridge, Londra, 2015.
- Дружников, Ю.И., *Доносчик 001, или Вознесение Павлика Морозова*, Русский путь, 2006.
- Dueck, Jenifer, *International Rivalry and Culture in Syria and Lebanon under French Mandate* în Jessica C. E. Gienow-Hecht, Mark C. Donfried (coord.), *Searching for a cultural diplomacy*, Berlin, Berghahn Books, 2010.
- Ehrenburg, Ilya, *Oмпепель*, Sovietskii Pisateli, Moskva, 1954.
- Faucher Charlotte, *Cultural Diplomacy and International Cultural Relations in Twentieth-Century Europe, Contemporary European History*, no. 25, Cambridge University Press, 2016.
- Filipescu, Radu, *Prezența Armatei Sovietice în Județul Iași. Informații privitoare la anul 1946*, în „Anuarul Institutului de Istorie A. D. Xenopol, nr. XXXVIII, Editura Academiei Române, Iași, 2001.
- Fitzpatrick, Sheila, *Cultural Revolution in Russia 1928-1932*, în „Journal of Contemporari History”, vol. 9, nr. 1, 1974.
- Idem, *Stalinismul de fiecare zi. Viața cotidiană în Rusia Sovietică a anilor 1930*, traducere din limba engleză de Alina Popescu, prefață de Sorin Antohi, București, Editura Corint, 2016.
- Furet, François, *Inventarele comunismului*, ediție îngrijită de Christophe Prochasson, traducere și note de Elena Brândușa Steiciuc, Roxana Andreea Chelariu, Iași, Institutul European, 2017.
- Ionescu, Ghiță, *Comunismul în România*, Traducere de Ioan Stanciu, Editura Litera, București, 1994.
- Gare, Arran, Aleksandr Bogdanov: *Proletkult and Conservation*, în *Capitalism, Nature, Socialism*, 5(2), june 1994.
- Gellately, Robert, *Stalin's Curse: Battling for Communism in War and Cold War*, New York, Alfred A. Knope, 2013.
- Georgescu, Vlad, *Politica și istorie. Cazul comuniștilor români 1944-1977*, Editura Humanitas, București, 1991.
- Gershzon, M. Mihail, *Культурная политика советского Союза в 1953 - начале 1954 г. (по материалам фонда министерства культуры СССР)* в „Преподаватель XX век” общероссийский журнал о мире образования, nr. 4, 2016.
- Giurescu, Dinu C., *Guvernarea Nicolae Rădescu*, București, Editura All, 1996.
- Ginow-Hect, Jessica C. E., *Culture and the Cold War in Europe*, în Melvyn P. Leffler, Odd Arne Westad, *The Cambridge History of the Cold War*, Vol. I, Origins, Cambridge University Press, 2010.
- Groys, Boris, *Stalin – opera de artă totală. Cultura scindată din Uniunea Sovietică*, (trad.) Bojoga Eugenia, Editura Idea Design & Print, Cluj, 2007.

- Hartmann Anne, Eggeling Wolfram, *Sowjetische Präsenz im kulturellen Leben der SBZ und der frühen DDR: 1945-1953*, Berlin, Akademie Verlag, 1998.
- Hixson, Walter L., *Parting the Curtain: Propaganda, Culture and the Cold War, 1945-1961*, New York, Palgrave Macmillan, 1998.
- Hollander, Paul, *Political Pilgrims: Western Intellectuals in Search of the Good Society*, Transaction Publishers. ed. 4, 1997.
- Hollings, Christopher D., *Scientific Communication Across the Iron Curtain*, Springer, Oxford, 2016.
- Hooker, Mark T., *The Military uses of Literature. Fiction and the Armed Forces in the Soviet Union*, Londra, Praeger, 1996.
- Iacob, Gheorghe (coord.), *Universitatea din Iași: de la modelul francez la sistemul Bologna*, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2007.
- Idem, Iași. *Memoria unei capitale, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”*, Iași, 2008.
- Ings, Simon, *Stalin și savanții: o istorie a triumfului și tragediei 1905-1953*, București, Editura RAO, 2019.
- Kenez, Peter, *The Birth of the Propaganda State. Soviet Methods of Mass Mobilization 1917-1929*, Cambridge, University Press, Cambridge, 1984.
- Kolakowski Leszek, *Principalele curente ale marxismului. Prăbușirea*, vol. III, traducere de S. G. Drăgan, București, Editura Curtea Veche, 2010.
- Kővári, Attila, *Ehrenburg*, București, Editura Univers, 1975.
- Krasil'shchik, S., *I. Ehrenburg in the Sovinformbiuro (Materials for a Creative Biography of I. Ehrenburg)*, în „Soviet Studies in Literature”, vol. 17, nr. 4, 1981.
- Krementsov, Nikolai, *The 'KR Affair': Soviet Science on the Threshold of the Cold War*, în „History and Philosophy of the Life Sciences”, vol. 17, nr. 3, Napoli, 1995.
- Kushner, Marilyn S., *Exhibiting art at the American National Exhibition in Moscow, 1959*, în „Journal of Cold War Studies”, Vol. 4, No. 1.
- Levy, Robert, *Primul val al colectivizării în România: politici centrale și implementare regională, 1949-1953* în Dorin Dobrincu, Constantin Iordachi (coord.), *Tărânamea și puterea: procesul de colectivizare a agriculturii în România: 1949-1962*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Lohon Silviu-Gabriel, *Mărturii din Utopia. Schițe pentru istoria comunismului*, Craiova, Editura Universitară Clujeană, 2013.
- Lovell, Stephen, *The Russian Reading Revolution*, New York, Palgrave Macmillan, 2000.
- Macher, Anikó, *Hungarian Cultural Diplomacy between 1957 and 1963 - Echoes of Western Cultural Activity in a Communist Country* în Jessica C. E. Gienow-Hecht, Mark C. Donfried (coord.), *Searching for a cultural diplomacy*, Berlin, Berghahn Books, 2010.
- Macrea-Toma, Ioana, *Privilegii literare în comunismul românesc*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009.
- Magocsi, Paul Robert, *A History of Ukraine*, University of Washington Press, Sattle, 1996.
- Magnúsóttir, Rósa, *Mission Impossible? Selling Soviet Socialism to Americans, 1955-1958* în Jessica C. E. Gienow-Hecht, Mark C. Donfried (coord.), *Searching for a cultural diplomacy*, Berlin, Berghahn Books, 2010.
- Manea, Gabriel Stelian, *Un adulter în familia comunistă, România și SUA în anii 60*, prefață de Florin Anghel, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2016.

- Marples, David R., *Rusia în secolul XX. În căutarea stabilității*, traducere din limba engleză de Mihai-Dan Pavelescu, București, Editura Meteor Press, 2014.
- Mazui, Rachel, *Les Amis de l'URSS et le voyage en Union soviétique. La mise en scène d'une conversion (1933-1939)*, în „Politix”, vol. 5, nr. 18, 1992.
- McDaniel, Cadra P., *American–Soviet Cultural Diplomacy: The Bolshoi Ballet's*, Lanham, Lexington Books, 2015.
- Мельниченко, Миша, *Советский анекдот (указатель сюжетов)*, Новое Литературное Обозрение, 2014.
- Merridale, Catherine, *Ivan's War: The Red Army 1939-1945*, London, Faber adn Faber Ltd, Bloomsbury Hause, 2005.
- Mihalache, Andi, *Contribuții la istoria ideii de patrimoniu: surse, evoluții, interpretări*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014.
- Mitchievici, Angelo, *Umbrele Paradisului. Scriitori români și francezi în Uniunea Sovietică*, București, Editura Humanitas, 2011.
- Milosz, Czeslaw, *Gândirea captivă. Eseu despre logocrațiile populare*, trad. Constantin Geambașu, București, Editura Humanitas, 1999.
- Momanu, Mariana, *Educație și ideologie o analiză pedagogică a sistemului totalitar comunist*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2005.
- Muraru, Andrei, „Micul burghez” o călătorie în biografia lui Vasile Mârza, în „Intelectualii și regimul comunist: istoriile unei relații. Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului din România”, vol. VII, Iași, Editura Polirom, 2009.
- Murașco, Galina P., *Represiunile politice în țările Europei de Est la sfârșitul anilor '40: conducerea sovietică și nomenclatura națională de partid și de stat*, traducere de Dumitru Bălan, în Romulus Rusan (editor), *Anul 1948 instituționalizarea comunismului. Comunicări prezentate la Simpozionul de la Sighetul Marmației (19-21 iunie 1998)*, Analele Sighet vol. V, Fundația Academia Sighet, București, 1998.
- Nemzer, Louis, *The Soviet Friendship Societies*, în „The Public Opinion Quarterly”, vol. 13, nr. 2, 1949.
- Nicolescu, Corina, *Muzeologie generală*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979.
- Nicolescu, Luminița, (coord.), *Imaginea României sub luptă, branding și rebranding de țară*, Editura ASE, București, 2008.
- Nicolescu, Tatiana, *Opera lui Gogol în România*, București, 1959;
- Idem, Tolstoi și literatura română*, București, 1963.
- Niculau, Adrian, *Manipulările contextului și controlul reprezentărilor sociale*, în Adrian Niculau, Alexandru Florin Platon (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Editura Polirom, Iași, 2004.
- Nye Joseph S. Jr, *Puterea blandă*, Iași, Editura Institutul European, Traducere de Ioan Daniela-Oana, 2009.
- Oprea, Marius, „Comuniștii români sub control sovietic”, în Romulus Rusan (editor), *Anul 1947 - căderea cortinei. Comunicări prezentate la Simpozionul de la Sighetul Marmației (20-22 iunie 1997)*, Analele Sighet vol. V, Fundația Academia Sighet, București, 1997.
- Idem, „Transformarea socialistă a agriculturii”- asaltul final, 1953-1962*, Robert în Dorin Dobrincu, Constantin Iordachi, *Țărănimea și puterea: procesul de colectivizare a agriculturii în România: 1949-1962*, Iași, Editura Polirom, 2005.

- Plokhy, Serhii, *Porțile Europei. O istorie a Ucrainei*, traducere din engleză de Smaranda Câmpeanu, Editura Trei, 2018.
- Pop, Irina, *Collective Branding. An Inquiry Into Branding Nation*, Editura Universității din Oradea, 2015.
- Popa, Cosmin, *Nașterea imperiului sovietic. URSS și primele crize intercomuniste (1945-1953)*, Editura Fundației PRO, București, 2002.
- Idem, *Între tentația imperiului și alianța strategică. URSS și Europa centrală și de Est (1941-1953)*, Cluj Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2012.
- Popescu, Marian, *Scenele teatrului românesc, 1945-2004. De la cenzură la libertate. Studii de istorie, critică și teorie teatrală*, București, Editura Unitext, 2004.
- Popescu, Adina, *Obsesia pentru corp*, în „Dilema Veche”, anul XIV, nr. 688, 27 aprilie -3 mai 2017.
- Postolache, Valeriu-Dan, *România și Ungaria în sfera de influență sovietică (1943-1965)*, teză de doctorat, coordonator Ioan Ciuprecă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2007.
- Priestland, David, *Cold War mobilisation and domestic politics: the Soviet Union*, în Melvyn P. Leffler, Odd Arne Westad, *The Cambridge History of the Cold War*, Vol. I, Origins, Cambridge University Press, 2010.
- Rațiu, Anton, *Cumplita odisee a grupului Lucrețiu Pătrășcanu. Adevăruri dureroase*, vol. I, București, Editura Gestiunea, 1996.
- Reich, Alfred A., *Hot Books in the Cold War: The CIA-Funded Secret Western Book Distribution Program Behind the Iron Curtain*, Central European University Press, Budapest - New York, 2013.
- Riga, Dan, Riga, Sorin, Ardelean, Aurel, Man, Vasile, *Cultura tradiției și patrimoniului. Toponime și Eponime*, în „Revista de Știință și Cultură”, anul IV, nr. 1(20), Arad, martie 2010.
- Rockwell, Trevor S., *They May Remake Our Image of Mankind: Representations of Cosmonauts and Astronauts in Soviet and American Propaganda Magazines, 1961-1981*, în Neufeld, Michael J. (editor), *Spacefarers. Images of Astronauts and Cosmonauts in the Heroic Era of Spaceflight*, Washington, Smithsonian Institution Scholarly Press, 2013.
- Rosenberg, Victor, *Soviet-American Relations: Diplomacy and Cultural Exchange During the Eisenhower Presidency*, Londra, McFarland & Co., Jefferson, N.C., 2005.
- Ruker, Laurent, *Politica externă și totalitarism în Uniunea Sovietică poststalinistă*, în Stéphane Courtois(editor), *Se luminează de ziua. Moștenirea totalitarismului în Europa 1953-2005*, traducere de Nicolae Baltă, București, Pro Editură și Tipografie, 2008.
- Selejan, Ana, *Literatura în totalitarism. 1949-1951*, Vol. 1, Sibiu, Editura Thausib, 1994.
- Idem, *Literatura în totalitarism. 1952-1953*, Vol. 2, Sibiu, Editura Thausib, 1995.
- Idem, *Literatura în totalitarism. Anul 1954*, Vol. 3, Sibiu, Editura Fronde, 1996.
- Idem, *Literatura în totalitarism. 1955-1956*, Vol. 4, București, Editura Cartea Românească, 1998.
- Idem, *Literatura în totalitarism. 1957-1958*, Vol. 5, București, Editura Cartea Românească, 1999.
- Idem, *Literatura în totalitarism. 1959-1960*, Vol. 6, București, Editura Cartea Românească, 2000.

- Idem, *Trădarea intelectualilor. România în primul război cultural*, Bucuresti, Humanitas, 2005.
- Severo, Richard, *Alexander Dubcek, 70, Dies in Prague*, în „The New York Times”, 8 noiembrie 1992.
- Sixsmith, Martin, *Rusia: un mileniu de istorie*, traducere din engleză de Eugen Popa și Justina Bandol, București, Editura Humanitas, 2016.
- Stanciu, Cezar, *Devotați Kremlinului. Alinierea politicii externe românești la cea sovietică în anii '50*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2008.
- Idem, *Frăția socialistă: politica RPR față de țările "lagărului socialist" 1948-1964*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2009.
- Idem, *Nicolae Ceaușescu și mișcarea comunistă internațională (1967-1976)*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2014.
- Stern, Ludmila, *Western Intellectuals and the Soviet Unions 1920-1940*, Routledge, New York, 2007.
- Şandru, Dumitru, *Comunizarea societății românești în anii 1944-1947*, București, Editura Enciclopedică, 2007.
- Tănase, Stelian, *Clienții lu' Tanti Varvara*, ediția a II-a, Editura Humanitas, București, 2008.
- Taubman, William, *Hrușciov: Omul și epoca sa*, traducere din limba engleză de Dan Criste, Meteor Publishing, 2017.
- Teodorescu, Cristina-Nicola, *Patologia limbajului communist totalitar*, Editura Scrisul Românesc Craiova, 2000.
- Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate. O istorie politică a comunismului românesc*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Tismăneanu, Vladimir, Cristian Vasile, *Perfectul acrobat: Leonte Răutu*, Editura Humanitas, București, 2008.
- Trifonova, T., *Ilya Ehrenburg*, traducere de P. Solomen și S. Alterescu, Editura Cartea Rusă, 1954.
- Tromly, Benjamin K., *Re-Imagining the Soviet Intelligentsia: Student Politics and University Life, 1948-1964*, teză de doctorat, Universitatea Harvard, 2007.
- Turliuc, Cătălin, *Romania's Sovietization. Socio-cultural aspects*, în Alexandru Zub, Flavius Solomon (editori) *Sovietization in Romania and Czechoslovakia History. Analogies, Consequences*, Polirom, Iași, 2003.
- Turtureanu, Ovidiu, *Societatea RSS Moldovenești, de la acalmie la stări de conflict (1953-1991)*, teză de doctorat, Chișinău, Institutul de Istorie, Stat și Drept, Academia de Științe a Moldovei, 2012.
- Țurcanu, Ion, *Istoria românilor: cu o privire mai largă asupra culturii*, Editura Istros, Brăila, 2007.
- Vasile, Cristian, *Literatura și artele în România comunistă 1948-1953*, București, Editura Humanitas, 2010.
- Idem, *Politicele culturale comuniste în timpul regimului Gheorghiu-Dej*, București, Editura Humanitas, 2011.
- Idem, *Viața intelectuală și artistică în primul deceniu al regimului Ceaușescu*, București, Editura Humanitas, 2014.

- Vitanos, Claudiu Alexandru. *Imaginea României prin turism, târguri și expoziții universale, în perioada interbelică*, Editura Mica Valahie, București, 2011.
- Volodina, N. A., *Культура и искусство в советской системе политического контроля в Вестник Московского государственного областного университета серия История и политические науки*, Nr. 3, 2009, (pp. 92-96), Moskva, Izdatelstvo MGOU.
- Volotkina, Tatiana, „Crearea Cominformului și perspectivele unei alternative social-democrate în Europa de Est”, în „Analele Sighet”, vol. V, *Anul 1947 – căderea cortinei, Comunicări prezentate la Sighetul Marmației (20-22 iulie 1997)*, Fundația Academia Civică, 1997.
- Watts, Larry, *Ferește-mă, Doamne de prietenii...! Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România*, (trad.) Diaconescu Camelia, Editura RAO, București, 2011.
- Zamfirescu, Dragoș, *Sovietizarea României. O perspectivă geopolitică*, În „Arhivele Totalitarismului”, anul III, nr. 1/1995.
- Zake, Ieva, *Soviet Campaigns against “Capitalist Ideological Subversives” during the Cold War. The Latvian Experience*, în „Journal of Cold War Studies”, Vol. 12, nr. 3, 2010.
- Zhuk, Sergei, *Popular Culture, Identity, and Soviet Youth in Dniepropetrovsc, 1959-1984*, în „The Carl Beck Papers in Russian and East European Studies”, ianuarie 2008.
- Zub, Alexandru, *Orizont închis. Istoriografia română sub dictatură*, Institutul European, Iași, 2000.
- Звягина, Дарья Александрова, *Роль Россотрудничества в продуктах «Мягкой силы» Российской Федерации*, в "Грамота", н. 3 (29), Москва, 2013.

IV. Lucrări speciale

- Applebaum, Rachel Leah, *Friendship of the Peoples: Soviet-Czechoslovak Cultural and Social Contacts from the battle for Prague to the Prarie Spring*, (teză de doctorat), Universitatea din Chicago, 2012.
- Barghorn, Frederick C., *Soviet Cultural Diplomacy Since Stalin*, în „The Russian Review”, vol. 17, nr. 1, ianuarie 1958.
- Idem, *The Soviet Cultural Offensive: The Role of Cultural Diplomacy in Soviet Foreign Policy*, Princeton, 1960.
- Belošanka, N. V., *Культурное сотрудничество СССР с западными странами в контексте идеологического противостояния*, în „Вестник Удмуртского университета. Серия «История и филология»”, nr. 3, 2011.
- Cătănuș, Dan, *A doua destalinizare. Gh. Gheorghiu-Dej la apogeul puterii*, prefață de Florin Constantiniu, Editura Vremea, București, 2005.
- Idem, *Tot mai departe de Moscova ... Politica externă a României 1956-1965*, București, Institutul Național pentru Studierea Totalitarismului, 2011.
- Cioroianu, Adrian, *Lumina vine da la răsărit. «Noua imagine» a Uniunii Sovietice în România postbelică, 1944-1947*, în Lucian Boia (coord.), *Miturile comunismului românesc*, București, Editura Universității, 1995.
- Idem, *Pe umerii lui Marx. O introducere în istoria comunismului românesc*, ediția a II-a, Editura Curtea Veche, București, 2007.

- Cojocaru, Gheorghe E., „*Dezghețul*” lui N. Hrușciov și problema Basarabiei, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2014.
- Constantin, Luminița Letiția, *Instrumente ale „agitației culturale” în perioada 1944-1954, ARLUS (Asociația Română pentru strângerea Legăturilor cu Uniunea Sovietică)*, Editura Cartea Rusă și politicile de carte, București, (teză de doctorat), Universitatea din București, Facultatea de Litere, 2009.
- Constantinescu, Codruț, *Mirajul utopiei. Călătoriile în URSS: control și propagandă*, București, Editura Vremea, 2013.
- Fayet, Jean-François, *VOKS The Third Dimension of Soviet Foreign Policy*, în Jessica Gienow-Hecht, Marck C. Donfried (editori), *Searching For a Cultural Diplomacy*, Berghahn Books, SUA, 2010.
- Gienow-Hecht, Jessica, *Wat Are We Searching For? Culture, Diplomacy, Agents and the State*, în Jessica Gienow-Hecht, Marck C. Donfried (editori), *Searching For a Cultural Diplomacy*, Berghahn Books, SUA, 2010.
- Gienow-Hecht, Jessica, Marck C. Donfried, *The Model of Cultural Diplomacy. Power, Distance, and the Promise of Civil Society*, în Jessica Gienow-Hecht, Marck C. Donfried (editori), *Searching For a Cultural Diplomacy*, Berghahn Books, S.U.A., 2010.
- Goșu, Armand, *Studenți străini în URSS (1946-1948) în arhivele secției de relații internaționale a CC al PC (bolșevic)* în Romulus Rusan, *Anul 1948 – Instituționalizarea comunismului*, Comunicări prezentate la Simpozionul de la Sighetul Marmației (19-21 iunie 1998), „Analele Sighet”, nr. 6, Fundația Academia Civică, 1998.
- Gould-Davies, Nigel, *The Logic of Soviet Cultural Diplomacy*, în „Diplomatic History”, Vol. 27, nr. 2, aprilie 2003
- Mihăilă, G., *Istoricul studierii limbii ruse în România*, extras din *Din istoria slavisticii românești*, vol. IV, 1973.
- Mitchievici, Angelo, *Umbrele paradisului. Scriitori români și francezi în Uniunea Sovietică*, Editura Humanitas, 2011.
- Negru, Elena, *Schimburile de turiști dintre RSS Moldovenească și Republica Socialistă România (anii 60-70 ai sec. XX)*, în „Revista de Istorie a Moldovei”, nr. 2 (94)/2013.
- Opriș, Ioan, Prezențe culturale românești în lume 1950-1970, Editura Oscar Print, Colecția Patrimoniul Cultural, București, 2013.
- Palamarja, Olesea (Vrabie), *Relațiile dintre RSR și RSSM din perioada 1945-1989*, Teză de doctorat, coord. Gheorghe Onișoru, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, 2019.
- Pechatnov, Vladimir, *Exercise in Frustration. Soviet Foreign Propaganda in the Early Cold War, 1945-1947*, în „Cold War History”, vol. I, nr. 2, ianuarie 2001, Editura Frank Cass, Londra.
- Rădulescu, Carmen, *Institutul Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea*, în „Arhivele Totalitarismului”, Anul XIX; nr. 70-71, 1-2/2011.
- Robu, Lucian, *Imaginea României comuniste în propaganda turistică și culturală externă între anii 1960-1975. Forme de implicare a nomenclaturii și strategii acționale*, în „*Studia Universitatis Cibiniensis Series Historica*”, tomul 8-2011.
- Стыкалин, А. С., *Восприятие Румынии конца 1950-х – 1960-х гг. советскими писателями*, в Р. П. Гришина, А. Л. Шемякин (ред.), *Человек на Балканах глазами русских*, Санкт-Петербург, Институт Славяноведения РАН, Алтейя, 2011.

- Stoian, Stanciu, *Cunoașterea și însușirea gândirii pedagogice sovietice în RPR*, în „Analele Româno-Sovietice”, seria a III-a, psihologie-pedagogie, anul X, ianuarie-martie 1956.
- Tippner, Ana, *Zoia Kosmodemianskaia and the Image of Young Soviet Wartime Heroines*, în „The Russian Review”, nr. 73, iulie, 2014.
- Tromly, Benjamin, *Brother or Other? East European Students in Soviet Higher Education Establishments, 1948–1956*, „European History Quarterly”, University of Puget Sound, SUA, Vol. 44 (1), 2014.
- Vaimberg, Solomon, *Din istoria slavisticii românești*, Editura Universității din București, 2000.

Surse web

- <http://rs.gov.ru/ru>
<http://www.facultet.ru/2009/08/14/institut-akademija-universitet-osnovnye-razlichija.html>
<http://www.monitorulcj.ro/actualitate/14816-romania-ar-putea-avea-primul-muzeu-al-scrisorilor-si-prieteniei-romano-ruse#sthash.tcLBTKqA.dpbs>
<http://www.guinnessworldrecords.com/world-records/most-letters-received-in-a-lifetime>,
<http://www.ziarulevenimentul.ro/stiri-2/cultura/elena-greculesei-cetatean-de-onoare-al-sucevei--46255.html>
<http://www.scardio.ru/obschestvo/istoriya/>,
<http://www.moldpres.md/news/2014/11/22/14001291>
http://adevarul.ro/locale/alexandria/colectivizare-teleorman-ori-spanzuri-te-neci-colectiv-treci-1_54630da20d133766a8c7f0b5/index.html
<https://www.youtube.com/watch?v=-aj5E3vgTKc>
<http://www.bcu-iasi.ro>
<http://d-russia.ru/vo-vladimire-otkryt-pamyatnik-golosu-yuriya-levitana.html>,
<http://www.dikoepole.org/img/08/36015.jpg>
<https://alchetron.com/Nicolae-Blatt>
<https://www.nytimes.com/1964/05/26/ralph-parker-56-writer-in-russia.html>
<https://www.cia.gov/readingroom/document/cia-rdp78-00915r000800190025-6>
<https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP82-00457R007900450006-4.pdf>
<http://www.bibliotekar.ru/informburo/144.htm>
<http://www.contributors.ro/cultura/cine-a-fost-nicolae-moraru-iestetician-impostor-stalpal-ideologiei-comuniste/>
<http://www.asymetria.org/modules.php?name=News&file=print&sid=201>
<http://www.monitorulcj.ro/actualitate/14816-romania-ar-putea-avea-primul-muzeu-al-scrisorilor-si-prieteniei-romano-ruse#sthash.tcLBTKqA.dpbs>
<http://www.guinnessworldrecords.com/world-records/most-letters-received-in-a-lifetime>
<http://www.facultet.ru/2009/08/14/institut-akademija-universitet-osnovnye-razlichija.html>
<http://jurnalul.ro/special-jurnalul/interviuri/via-a-spectaculoasa-a-lui-zoltan-duda-din-invidie-elena-ceau-escu-a-dat-afara-ofierul-628030.html>
<http://www.ziarulevenimentul.ro/stiri-2/cultura/elena-greculesei-cetatean-de-onoare-al-sucevei--46255.html>

http://adevarul.ro/locale/alexandria/colectivizare-teleorman-ori-sanzuri-te-neci-colectiv-treci-1_54630da20d133766a8c7f0b5/index.html accesat la 11.01.2018

<https://www.youtube.com/watch?v=-aj5E3vqTKc>

<https://www.cia.gov/library/readingroom/document/cia-rdp80-00809a000700100010-7>

<https://alchetron.com/Nicolae-Blat>

<http://www.dikoepole.org/img/08/36015.jpg>

<http://www.scardio.ru/obschestvo/istoriya/>

<http://www.moldpres.md/news/2014/11/22/14001291>

<http://jurnalul.ro/special-jurnalul/zoia-ceausescu-eterna-victima-colaterală-7457.html>

<http://www.kp.ru/daily/24168/380297/>

<http://www.hrono.ru/statii/2006/angeliny.html>

http://www.warheroes.ru/hero/hero.asp?Hero_id=9249

https://adevarul.ro/international/rusia/orice-roman-lucid-nu-decat-clar-antisovietic-1_56b5a65c5ab6550cb881d751/index.html